

Exam. Code : 216704
Subject Code : 5452

M.A. Political Science 4th Semester (Batch 2020-22)
INDIAN POLITICAL THOUGHT
Paper—XVII

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Critically examine the theory of Kingship development by Manu and its relevance.
2. 'Arathashastra is a serious manual on statecraft.' Illustrate your answer with relevant quotes.

SECTION—B

3. Discuss the importance of the social and political ideas of Guru Gobind in the contemporary time.
4. Critically examine J.P. Narayan's ideas on 'Total Revolution' as a solution to the problems of India.

SECTION—C

5. Explain Gandhi's views on the concept of Satyagraha. Do you think that the technique of Satyagraha developed by Gandhi rapidly became a central feature of Indian polity ?
6. Discuss about the notion of 'Swaraj' and the contribution of Tilak to achieve the Swaraj for the people of India.

SECTION—D

7. Examine Jawaharlal Nehru's views on Scientific Nationalism.
8. Discuss M.N. Roy's concept of 'Radical Humanism' with special reference of his views on the individual freedom and radical democracy.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਮਨੂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
2. 'ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਰਾਜਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮੈਨੂਅਲ ਹੈ।' ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਦਰਸਾਓ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸਮਕਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਵਜੋਂ 'ਕੁੱਲ ਕ੍ਰਾਂਤੀ' ਬਾਰੇ ਜੇ.ਪੀ. ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੳ

5. ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਾਰੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ?
6. 'ਸਵਰਾਜ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਵਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਲਕ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਵਿਗਿਆਨਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਬਾਰੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
8. ਐਮ.ਐਨ.ਰਾਏ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਰੈਡੀਕਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ 'ਰੈਡੀਕਲ ਮਾਨਵਵਾਦ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।